

EL ENQUVELLÀ de la TORRATXA

CRISI

En Cambó. - En sembla que són mals temps per a plantar botiga ací, a Barcelona,

FERROTYL
Específic de l'ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
 (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixani estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersicials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap òrgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
 Alt de Sant Pere, 60 - BARCELONA - Telèfon 18631
Preu: 21'75 ptes.

HERNIATS

Recordeu-vos sempre que els únics aparells que guariran radicalment les vostres hèrnies són els de la Casa Torrent, construïts científicament per a cada hèrnia, edat i sexe. Sense traves ni elàstics incòmodes de cap mena, no molesten ni fan embalum, s'amotllen al cos com un guant a la mà, transformen ràpidament tots els herniats en éssers perfectes i robustos, plens de vida i salut, com ho eren abans d'estar herniats. Si voleu, doncs, acabar per a sempre amb les vostres trencadures, no heveu de comprar mai braguers ni venatges de cap mena, sense abans haver-nos visitat.

Consultes gratuïtes: CASA TORRENT, Unió, 13 - Barcelona

TISORES, NAVALLES I MAQUINES BARBERES

MARCA

ARTERO

REGISTRADA

SON LES MILLORS

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7 - Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
 Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU   Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
 Diumenges, de 10 a 1   NOU DE LA RAMBLA, 18

DOLOR REUMATIC INFLAMATORI I NERVIÓS

es guareix completament amb l'acreditat

AIXAROP I PÍNDOLAS **DUVAL**

Preu: 5'50 ptes.

FARMACIA COMA. - Sant Rafael, 2 (cantonada Robador), Barcelona, i en totes les farmàcies

Cafés del Brasil

Per tot Espanya

Exigiu els cafès del Brasil

Són els més fins
 i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFÉ

PELAYO - CARIOCA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Arrepentides, 8 - Telèf. 21361
BARCELONA

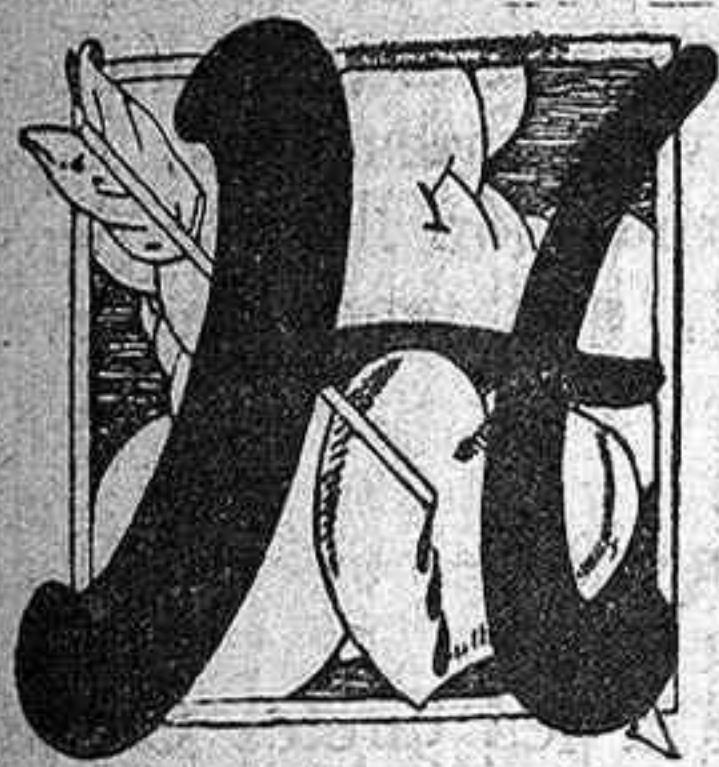
Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

LLEIS DE PREMSA

EM fet diversos viatges per Amèrica. I podem fer una constatació. Els governs que presentaven els projectes més draconians de lleis contra la premsa eren els governs febles, i, per damunt de tot, els governs fets de les escurialles més diverses: periodistes polítics que de l'anarquisme havien passat al conservatisme

cent per cent, catòlics practicants amb dotze amistançades a l'ombra, homes escrostonats per mil topades en diferents evolucions ideològiques, gent apressada a pujar i fer el paquet. Aquest contuberni gubernatiu —allà a les Amèriques— en el primer que pensava era a fer una llei de repressió de premsa.

Governar sense oposició, a mans deslligades, quin bell somni!!

El Govern és una força, la força màxima, no hi cap el dubte. Com lluitar amb ell? Per mitjà de la premsa! El poble no té altre arma que la premsa per fer-se sentir. Si es fa una llei de premsa de mordaça què li resta al poble? Sembla que això deuria ésser clar per a ex-periodistes enlairats, per a homes que han canviat de pensament com de camisa, per a pretèrits lluitadors que havien demanat, a bandera desplegada les màximes llibertats. Però no és així. I precisament no és així perquè semblant gent, en darrera evolució —(que sempre és evolució dretista)—, saben bé la força de la premsa, i ells, ja situats, no cerquen altra cosa que un alliberament de censura i una amplitud per a la seva mà llesta. Una llei de premsa, en aquests casos, no es fa per a treure els defectes de la premsa (que en té, qui no ho dubta?) es fa per poder dormir tranquil i aprofitar-se de la sordina amb què s'ha de parlar l'opinió.

I en els nostres viatges per Amèrica hem pogut també observar una cosa: les lleis de premsa mai no les fan les esquerres: les fan sempre les dretes, unes dretes que quan es troben a l'oposició parlen de dictadures, de manca de llibertat, de tiranies, i invoquen —aleshores sí!— tots els preceptes del liberalisme, promulgat en aquest, per ells pútrid, segle XIXè.

Quina bella cosa poder amordaçar la premsa! Quina bella cosa poder parlar de democràcia sense ésser demòcrata! Severa lliçó per als qui no saben manar

amb llibertat i sucumbeixen per les petites miserietes de grup.

Les lleis contra la premsa sempre vénen d'una minoria. Ho hem pogut constatar a Amèrica, en els nostres viatges per les Repúbliques del Centre Amèrica passant per les del Sud, des de Colòmbia i Ecuador fins a Xile. Una llei de repressió de premsa té l'origen en un desig de tiranitzar, i aquest desig neix d'adonarse que es governa flotant en l'aire, completament sense suport. Com governarem, es pregunten aleshores, els governants? Amb intervenció, amb silenciament, amb mesures de força. I per establitzar semblant anormalitat, neixen les lleis de Premsa.

Els italians tenen llei de premsa. Mussolini s'apressa a controlar tot el pensament d'Itàlia. Alemanya té llei de premsa. Goebbels, Rosemberg i Frick la preparaven amb les seves pistoles i Hitler l'aprofita. Venezuela ni llei de premsa necessita car les presons de La Guayra són la recompensa per l'article bullauguer. Tenen llei de restricció de premsa tots els països de govern coix i de conglomerat difícil. Per què no n'hem de tenir nosaltres, de llei de premsa? Semblava possible que en el 1935 i en temps de República algú ens pogués fer recordar dels reials decrets de Fernan VIIè, el desitjat? No és així. No creiem que la llei de premsa s'aprovi. Però el sol fet que hagi estat concebuda és un símptoma marcadíssim del temps que correm, temps emparentat amb el temps tèrbols del fill de Carles IV i de Maria Lluïsa, de Parma.

Per un cantó puntals absolutistes que recorden els Elio i els Eguia. Per altre cantó homes a l'ombra que recorden els Calatrava, els Argüelles i els Martínez de la Rosa: Ventada de Ponent que bufa fort i àdhuc arriba a rissar amb escabellament de tempesta inquieta les aigües blaves de les terres que banya la Mediterrània.

Gairebé tota la premsa hispànica s'ha aixecat contra el projecte de llei de premsa, el laborat pel Govern. Dos defensors té aquest projecte: «El Debate» i el seu apèndix «Ya», el del cartell de l'home de la boca oberta i de la mà de ganxo, els equivalents als «ultra-realistes» i «apostòlics» d'aquell bon temps, els extasiats amb els ministeris marca Calomarde. Un altre símptoma!

Temps de normalització desnormalitzant; temps de sembradors de rocs, J. Moreno Villa —no debades J. Moreno Villa és un dels poetes més fermes de Castella— des de les planes de «El Sol» resumeix patriòticament la visió d'aquest hora i impreca contra els qui tornen Espanya: «Pedra per a llangardaixos». Diu J. Moreno Villa: «Voler una Espanya així és el patriòtic, segons sembla: no es donen compte que aquest patriotisme és l'ideal del llangardaix: pedres i solitud.»

Llei de premsa, sol, pedres mortes, i una dolça quietud de calma pels bons somnis beatíficament digestius!...

No! Fora! Fora!

Les Emissores

D'avui endavant escoltarem les emissores barcelonines amb un llapis a la mà. Són una font d'estirabots i facècies.

L'altre dia la Ràdio Associació llençava a la ciutat aquesta plagassitat: «Estaban en número de unos *cinco-cientos* veintidós.» No diguen que no complagui als catalans i als castellans de Catalunya, això dels «cinco-cientos».

Tombem agulla per canviar de panorama, i la Ràdio Barcelona (pocs moments després d'això dels «cinco-cientos» veintidós), ens entziba aquesta: «La malària ha ocasionado en un mes *solamente* 30.000 víctimas?» Només 30.000 víctimes? Els sembla, als de Ràdio Barcelona, poques víctimes 30.000 víctimes. *Virgen de Atocha*, quina mena de gent corre avui pel món!

I fixin-se com, àdhuc en les invocacions, ens posem de circumstàncies!

I el palau no es lloga

Don «Eusebio», comte de Güell, fa dies que té paper blanc al seu palau del carrer Nou de la Rambla, la qual cosa vol dir que el palau es lloga.

El palau es lloga, però el que no surt és llogater.

Es diu que unes senyorettes anaren a veure Don «Eusebio» o a l'administrador de Don «Eusebio».

Duien l'intent d'instal·lar el sever palau del Carrer Nou una mena de cosa nordamericana. En una paraula: volien incorporar el palau a l'ambient del barri. Confiaven amb l'atracció que constituïria *saturnalejar* en aquelles sales tan llargament beneïdes i tan desafiantment separades del districte per centenars de quintars de ferro. També confiaven amb determinats antecedents de benevolència per idèntics negocis.

L'afer no anà tan lliç com els organitzadors de la «cosa nordamericana» es prometien i Don «Eusebio» no llogà el palau.

Ara, segons es diu, hi torna haver una esperança. El palau de Don «Eusebio» té probabilitats de convertir-se en un Centre Radical, «Centro Radical-Autonomista del Distrito V. Casa matriz».

Els nostres desigs són que aquesta vegada el palau de Don «Eusebio» es llogui i que càpiga als radicals del Districte Vè, la glòria d'un tan bell estatge.

En aquesta barreja, tan moderna, d'aristòcrates que trenquen tota tradició, i de «hijos del pueblo» que puguen a «hijos de conde», o «a glorias del país», hi escaurà la instal·lació d'un ex-democràtic casal radical al palau d'un ex-noble, i diem ex, per allò que «el verdadero conde es el que paga» i en el cas del lloguer al Don «Eusebio» el comte és el qui vol cobrar el compte.

Les Drassanes

Les Drassanes seran enderrocades completament. L'enderroc ja ha començat. «Producte de la cooperació

de l'Estat, de les Entitats Econòmiques, de l'Exèrcit, de l'Ajuntament i de la Diputació», com eloqüentment va dir Don Joan Pic i Pon —alcalde «no» popular de la ciutat (segons manifestació seva)— treurem d'una de les portes de Barcelona una clapa que l'enlletgeix.

Aquesta cosa d'aspecte tan singular que és una caserna, recularà del mar per anar-se'n a muntanya (Pedralbes, Magòria). Naturalment que la nota pintoresca de la Porta de la Pau hi perdrà.

El «derribo» de les casernes privarà els grups de sorges i la passada de graduacions per l'esmentada Porta, així com farà fer via als cacaueters, homes de retrats a bon preu, enamorades i ebriescents dels uniformes, especialitzats, badocs, etc., vers altres llocs.

No es pot negar que les casernes són lletges, però tampoc no es pot negar, carai!, que tenen la seva compensació de pintoresc.

Es podran comentar uns comentaris?

Pere Mata—el novel·lista per a les Gretes Garbo de ball-taxi— ha comentat la personalitat del senyor Pic i Pon a les planes de l'«A B C».

No direm que el comentari sigui extraordinari perquè de la ploma d'en Pere Mata —que nosaltres sapiguem— mai n'ha sortit res d'extraordinari, però sí que és un comentari desfavorat que convida a un comentari.

Pere Mata retreu la sensibleria cursi dels qui fan al senyor Pic i Pon el càrrec de voler fer grans carnivals, quan els hospitals passen per una situació angixosa. Semblants jeremiades són, per Pere Mata, «clams de gent atrassada, endarrerits romàntics de l'estúpid segle XIXè. Com oposar-se que Barcelona faci un car-

Dónde están las llaves...

seva primera muller, i aprofitant els seus triomfs, demana la mà de Maria Lluïsa, princesa austriaca. Un pare que sacrifica la filla (Josep II, emperador d'Àustria). Una filla, la princesa, que també es sacrifica. Tot sacrificis.

Fins nosaltres ens sentirem sacrificats veient la pel·lícula. Fins ens sacrifica l'abús d'escenes de gran luxe, passades per la pantalla expressament per fer caure la baba als badocs. Malaguanyat «tirar la casa per la finestra» innecessari.

Els artistes que juguen la pel·lícula, mediocres. Fem una excepció a favor de Paula Wessely.

CAPITOL: *La Dolorosa*.

Producció nacional.

Ai las! Desitjàvem l'èxit de «La Dolorosa». Féiem vots per l'èxit de «La Dolorosa». Volíem creure que «La Dolorosa» era ja un film de bona producció nacional. Fins ens havien assegurat que la seva presentació a Barcelona havia constituït un èxit autèntic.

Malauradament no és així. «La Dolorosa», malgrat: «la fuerza avasalladora del título», segons ens diuen les gacetilles pregades, és una de tantes pel·lícules hispàniques, emparentades íntimament amb aquell negre d'ànima blanca que de Madrid ve a Barcelona per demanar consell a la Mare de Déu de Montserrat, tot per aprofitar el ganxo del Virolay i la visió de les muntanyes catalanes.

Voleu un equivalent de «La Dolorosa»? Les pintures que l'anuncien a la porta del cinema del Capitol. Aquelles figures són a l'art el que «La Dolorosa» és a l'autèntica cinematografia.

I consti que ara parlem de la pel·lícula i no de la música que el Mestre Serrano va posar a l'obra del mig poeta aragonès Joan Josep Llorente. (Ens sembla que encara ens recordem del nom.) D'aquesta música nosaltres en tenim la nostra opinió, que callem perquè no fem crítica de música.

Diem l'opinió que ens mereix la pel·lícula perquè fem de crítics de cinema, i aquesta opinió és pot resumir molt breument: «La Dolorosa» és una pel·lícula dolenta en la dolenta producció nacional. Creus, frares, tipisme fàcil, rondalles, populatxeria, mal gust i primària realització.

Això no vol dir que la pel·lícula no tingui un gran èxit de públic. Mentre nosaltres reiem a desdir amb els cursilismes de «Sor Angèlica», les dones que teníem al costat ploraven com suposem que devia plorar la Magdalena. Amb «La Dolorosa» pot passar el mateix.

METROPOL: *La Dama de las Camelias*

Una bona realització de «La Dama de las Camelias». Res més.

Val la pena realitzar encara «La Dama de las Camelias»? Sembla que sí!

Malgrat el galop dels avantguardistes i els tanteigs de les noves sensibilitats, el públic viu un segle enrera.

Plora amb les típiques enamorades com plorava abans.

I es commou amb els sacrificis com es commovia abans.

I suspira pels Armands Duval com suspirava abans.

I s'entendria amb les pecadores redimides per l'amor com s'entendria abans.

El viu que ho sap, de cara a aquest públic rerassagat, edita Dames de les Camèlies.

I para la mà cercant els diners que dona l'èxit.

Hem de dir, però, que entre el comercialisme d'una «Dolorosa» o el comercialisme d'una «Dama de las Camelias», el de la Dama de les Camèlies. Cent vegades!

Ivonne Printemps, ben encaixada en el rol de Margarida Gautier.

COLISEUM: *Sinfonías del Corazón*.

Confessem que ens féu anar al Colisèum a veure «Sinfonías del Corazón», el desig de poder contemplar Claudette Colbert. Això més que els deures de l'ofici.

Claudette Colbert és una artista de cinema que té les nostres preferències. Pertany al tipus corrent de la noia nordamericana, i el representa bé.

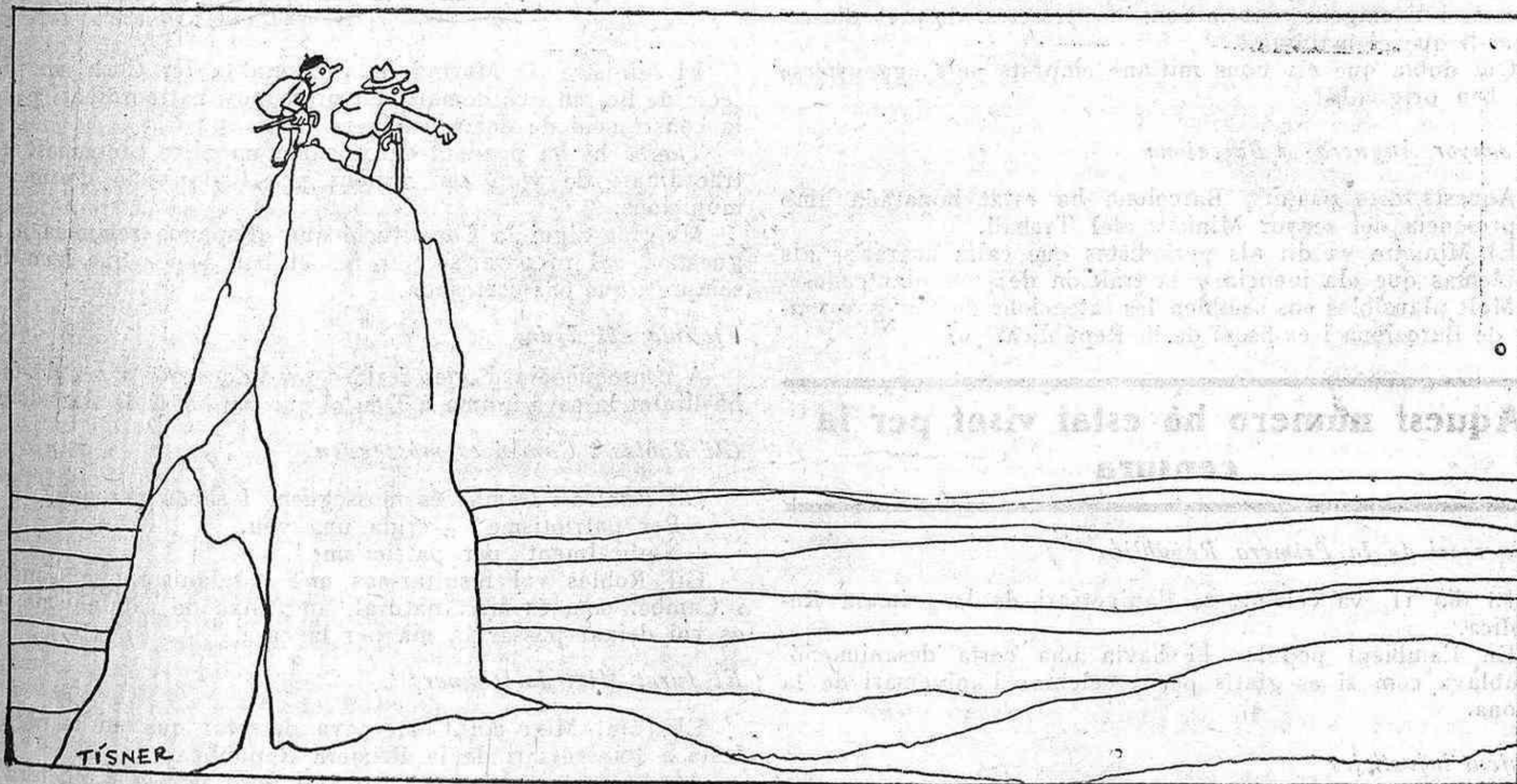
Teníem referències de la mediocritat absoluta de «Sinfonías del Corazón». Ens era una incògnita el treball de Claudette Colbert.

Claudette Colbert dona el seu just rendiment en pel·lícules com: «Sucedió una noche». S'apaga en pel·lícules com «Cleopatra», nua en els sentimentalismes «silviasidneians» de «Sinfonías del Corazón».

Sense la presència a la pantalla de Claudette Colbert «Sinfonías del Corazón» despertaria el badall, ara desperta l'interès de poder contemplar una artista que es mou bé, que juga bé, que vesteix bé, que no surt d'una ratlla corrent, però que tampoc no té els alts i baixos de les genialitats.

Claudette Colbert resumeix l'encís de no tenir res de particular.

Per ella la nit que passarem veient «Sinfonías del Corazón» no ens sembla una nit perduda.

Tant de patir per pujar ací dalt i després ens resulta un paisatge passat per la censura.

Croniqueta de la setmana

«La campanya del senyor Ventosa»

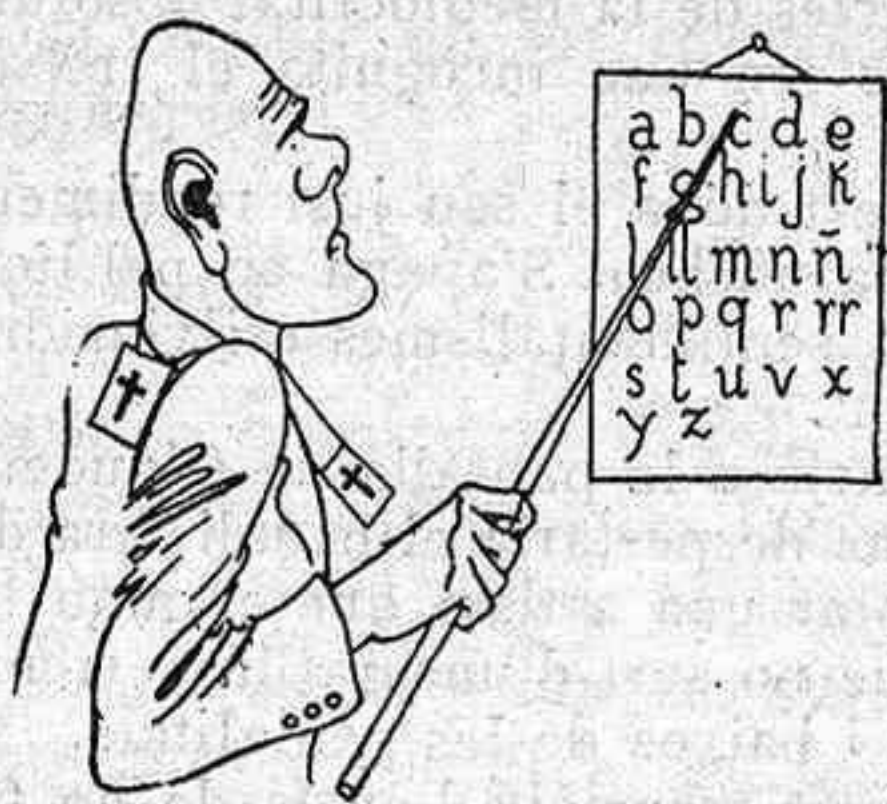
El senyor Ventosa i Calvell ve fent una intensa campanya contra la gestió municipal del senyor Pich i Pon.

Tal vegada revoltat per la passada que li van fer els lladres, que li entraren a casa, el senyor Ventosa s'ha proposat combatre a sang i foc la nostra primera autoritat municipal. Què extranyes són les reaccions!

Procediments ineficaços

Batejada amb el nom de «La Voz del Pastor», en Manuel, Bisbe de Barcelona, publica a la bona premsa, amb molta asiduitat, una sèrie de consells per als catòlics, que es podrien dir de bona fe.

Nosaltres no creiem en l'eficàcia de tan benèfics consells perquè els catòlics de bona fe no saben llegir.

Coses de «gangsters»

Un escamot de «gansters» segresta un ciutadà de modesta posició, i li exigeix cent milions de pessetes, després d'assegurar-li que el mataran.

Qui dubta que els nous mitjans emprats pels «gangsters» són ben originals?

El senyor Anguera, a Barcelona

Aquests dies passats, Barcelona ha estat honorada amb la presència del senyor Ministre del Treball.

El Ministre va dir als periodistes que calia acarar-se als problemes que «la ineptia y la traición dejaron planteados».

Molt plausibles ens semblen les intencions de l'ex-governador de Barcelona i ex-fiscal de la República.

Aquest número ha estat visat per la censura

Aniversari de la Primera República

El dia 11, va celebrar-se l'aniversari de la primera República.

En l'ambient popular hi havia una certa desanimació. Semblava com si es glatis per a celebrar l'aniversari de la segona.

Desfent injustícies

Fa pocs dies que «La Gaceta de Madrid» publicava uns decrets en què ordenava l'entrega de mobles i altres objectes

que la ex-reina tenia en el palau de la Magdalena, de Santander.

Molt bé! Ens sembla molt bé que es reparin injustícies. I encara creiem més: creiem que s'ha de tornar al Borbó el Palau Nacional, i el de Pedralbes, i tot el que constituïa el patrimoni reial.

Pobre gent! Ja comença a ésser hora que se'ls faci justícia!

Mostres de gratitud

«El Correo Catalán» s'ha sentit molt complagut per una reunió celebrada a Tetuan sota la presidència del senyor Rico Abello.

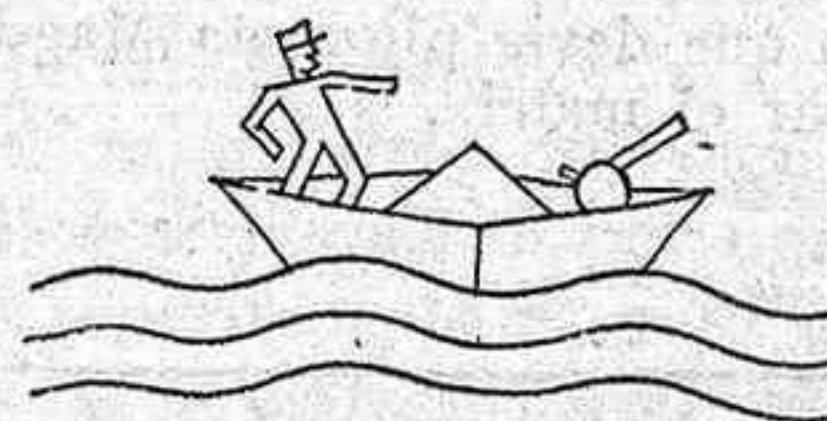
El diari jesuïta feia ressortir la presència de molts veterinaris a la reunió. Ens plau extraordinàriament que la gent de «El Correo Catalán» es mostri agraïda amb els qui tant vetllen per les seves precioses vides.

Kèyserling, a Madrid

El comte de Kèyserling, cansat de fer l'indi per Barcelona, se n'ha anat a Madrid. En una conversació tinguda amb els periodistes els va dir: «Hablé en Vich y capté su ambiente levítico».

Ja es «captar» distingit senyor comte. Fins Kèyserling, a Barcelona, ha «captat» com ho fan la majoria dels nostres aristòcrates.

Per una Espanya nova

El Ministre de Marina ha presentat a les Corts un projecte de llei en què demana un pressupost extraordinari per a la construcció de dotze canoners.

També hi ha pendent d'aprovació un altre pressupost extraordinari de vora set milions per l'adquisició d'armes i municions.

Malgrat digui la Constitució que «Espanya renuncia a la guerra», cal preparar-se per fer el bon paper que hem fet sempre i que ens correspon.

Victima del deure

A conseqüència d'unes ferides produïdes per arma de foc, ha lliurat la seva ànima a Déu el qui fou butxí de Barcelona.

Gil Robles i Cambó es mosseguen

Gil Robles i Cambó es mosseguen. I sabeu per què?

—Per patriotisme! —cria una veu.

—Naturalment, per patriotisme!

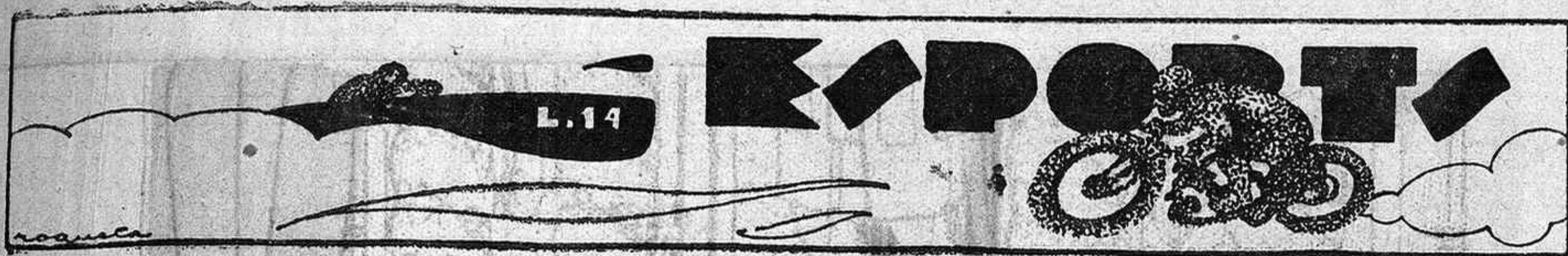
Gil Robles vol resultar-nos més catalanista que Cambó, i Cambó, com és molt natural, amb això de catalanisme no es vol deixar passar la mà per la cara.

El Jurat Mixt del Comerç

El Jurat Mixt del Comerç va decretar que no calia fer festa a l'aniversari de la Primera República.

Aquest mateix Jurat ha decretat festa per la Candelera i la decretarà per altres dies semblants, cosa molt adient amb les repúbliques laïques i els Jurats mixtes de comerç.

Cronòmetre

Un campionat del Món a Barcelona

Fins ara sols s'havien celebrat campionats de billar per al títol mundial. Mai no s'havia posat en joc el més preat trofeu d'una especialitat esportiva en cap ciutat de la península Ibèrica.

Ara no. Ara, Barcelona haurà estat una de les poques ciutats d'Europa mereixedores de l'alta distinció d'haver servit d'escenari a la lluita Gironès-Miller per al campionat mundial del pes ploma.

Qui ha fet el miracle? OLIMPIA RING I JEFF DICKSON, coneixedors de les possibilitats boxístiques de Barcelona per un espectacle esportiu com un Uzcúdon-Carnera a l'Estadi, i aquest Gironès-Miller del proper diumenge a la Monumental. Olímpia Ring, ha fet possible que Gironès arribi a combatre per al títol preat, com mai, ni Uzcúdon amb la seva aventura dissortada d'Amèrica, no pogué aconseguir.

Un boxador català, acarat a un campió del món, amb el títol en joc.

Gironès mereixia que li fos presentada aquesta ocasió magnífica de cenyir-se al front el llorer dels campions. El tantes vegades campió d'Europa, després del combat fet amb Miller a l'Olímpia en el qual algú volgué veure un truc d'empresa, té, ara, a l'abast de la mà, un títol del Món i, potser ens atreviríem a dir, la mina d'or al darrera del resultat d'aquest combat de diumenge. Dickson és París, i París la porta d'Europa entera.

Vèncer Miller és arrodonir la carrera d'un boxador com mai cap altre a Espanya ni a Europa, fora de Marcel Thil, no hauria pogut somniar. Dickson és home d'ull despert i té una visió clara de les grans organitzacions boxístiques. La boxa va lligada amb l'empresa financera, i essent l'esport que té més punts de contacte amb l'espectacle, sap conèixer quin actor, quina figura pot produir-li millors resultats econòmics pels seus enlairats negocis de gran especulador.

Gironès i Marcel Thil. Dos homes que podrien ésser els puntals del desvetllament boxístic del vell Continent, acarats a la supremacia de la jove Amèrica.

Però, deixem-nos d'enlairaments, i esperem que Gironès obri diumenge un horitzó nou a la seva vida de boxador, o que caigui novament en l'obscuritat per a esperar la seva retirada definitiva. Parlem, ara, abans de tancar el present «cronòmetre», d'Olímpia Ring.

Cal felicitar Gasa-Taxonera per la seva tenacitat, i perquè han sabut sobreposar a l'esperit d'empresa, l'afany de donar al públic de Barcelona el combat de Gironès per al campionat del món.

La plaça de braus Monumental serà plena a vessar diumenge. Potser per ells el negoci no sigui tan fruitós com seria de desitjar —per la intervenció de Dickson—, però és la rehabilitació després del combat de l'Estadi que obre les portes d'Olímpia Ring novament al públic barceloní. Ara sols cal que sàpiga mantenir el foc sagrat de l'afició que es desviava, fent boxa veritat, que és com respon obertament la col·laboració ciutadana.

AQUELL

Altaveu indiscret

Nosaltres som amics de la veritat i les coses clares. Parlant de la Ponència pro-Mutual, vam dir que aquesta Ponència no ens semblava capacitada per a treure la Mutual de Ferill, i que hi havia senyors que per tenir la responsabilitat de certs càrrecs als Comitès federatius no podrien atendre el nomenament que se'ls ha fet.

Ara, no rectificuem l'anterior apreciació, però sí, caldrà dir que el representant de l'Espanyol senyor Tarruella brilla per la manca d'assistència a les reunions de la Ponència Pro-Mutual, i que mentre clubs com el de Terrassa han aportat ja la inscripció a la llista de donants, l'Espanyol encara no ha manifestat què pensa fer a profit de la Mutual Esportiva.

Així també molts altres clubs catalans, però, no tenen com l'Espanyol un representant al si de la Ponència.

* * *

Romà Castelltort, que és el nou campió de Catalunya de marxa, en 30 quilòmetres, rebaixa el rècord que ostentava Guerau Garcia.

Estem veient que la Federació d'atletisme anul·larà el rècord, com ha fet amb els de Julià, perquè no s'enfadi Guerau Garcia.

* * *

Ja hi torna a haver malestar a la Junta del Barcelona i es parla de la dimissió del senyor Sala.

En futbol acabaran per a ésser mal crònic les pallisses als àrbitres quan el club propietari del camp li toqui perdre, i la inestabilitat de les Juntes del Barcelona.

* * *

El Sindicat de Periodistes esportius prepara el seu «Ball dels Esports» que ve celebrant cada any; hi manca, però, la col·laboració dels esportius que són amics de la barrila.

Anualment el «Ball dels Esports» resulta un cementiri amb jazz-band. ¿Es que els periodistes Esportius no saben fer la necessària propaganda, i els elements que són nomenats per a organitzar el ball, no són gent que entengui de ballaruga, quan fracassen sempre rotundament?

Mai una comissió organitzadora de balls no podrà reeixir preparant un festival esportiu, ni tampoc ha de reeixir gent esportiva, i menys gent que fa crítica seriosa, en l'organització d'un gran ball de disfresses per esportiu que vulgui fer-se i per més que posin a la Comissió Organitzadora un caricaturista.

L'encert fóra cercar la col·laboració d'una empresa de ball, o d'un element com és ara el popular Lòpez o altres elements que tinguin per la mà l'organització de grans balls moderns; així aniria al seu càrrec la part de l'èxit d'assistència del gran públic i al dels esportius la venda de llotges a les entitats esportives i, als jugadors de futbol, les entrades i a tots els elements de l'esport que ja els mateixos socis del Sindicat haurien d'oferir i les mateixes Federacions i entitats esportives haurien de tenir, almenys vuit dies abans del ball, per no dir quinze.

Ens atrevim a donar aquest consell perquè enguany el Sindicat de Periodistes Esportius cedeix vint-i-tres cèntims per entrada a la Mutual Esportiva de Catalunya, i seria convenient demostrar que els periodistes esportius tenen més ambient del que generalment acudeix als seus «Balls dels Esports», per no produir públicament l'efecte d'una cosa migrada i pobra.

Els senyors de la Comissió organitzadora potser haurien de pensar-hi.

* * *

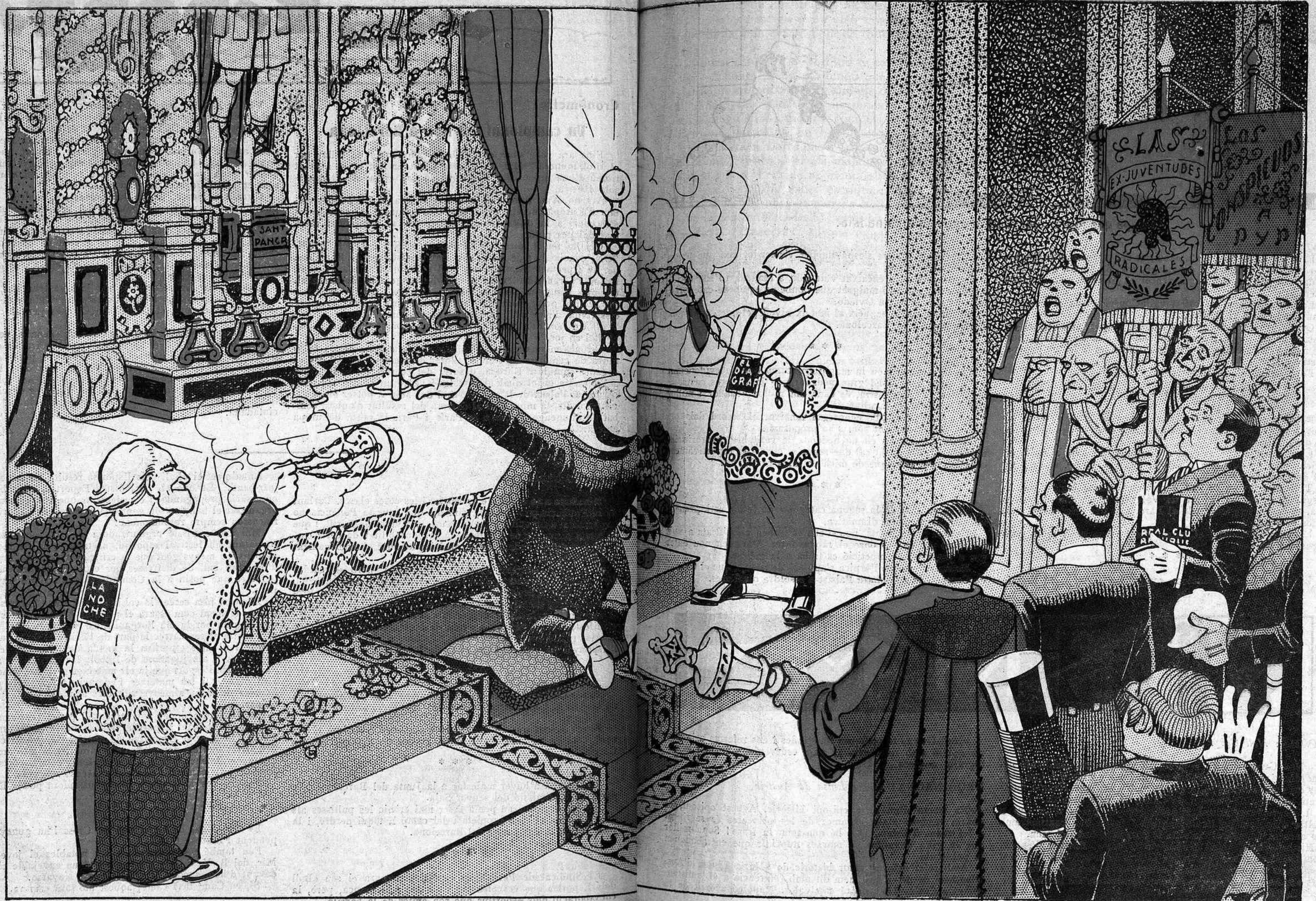
El campionat de Barcelona de Cross l'ha guanyat l'independent Francese Camí.

Féu també veritablement coses notables el jove corredor Mir, del B. V. C., el qual aconseguí un envejable cinquè lloc davant d'homes com Bris, Mesalles i Navarro.

Sí, en Camí farà camí; aquest noi farà carrera.

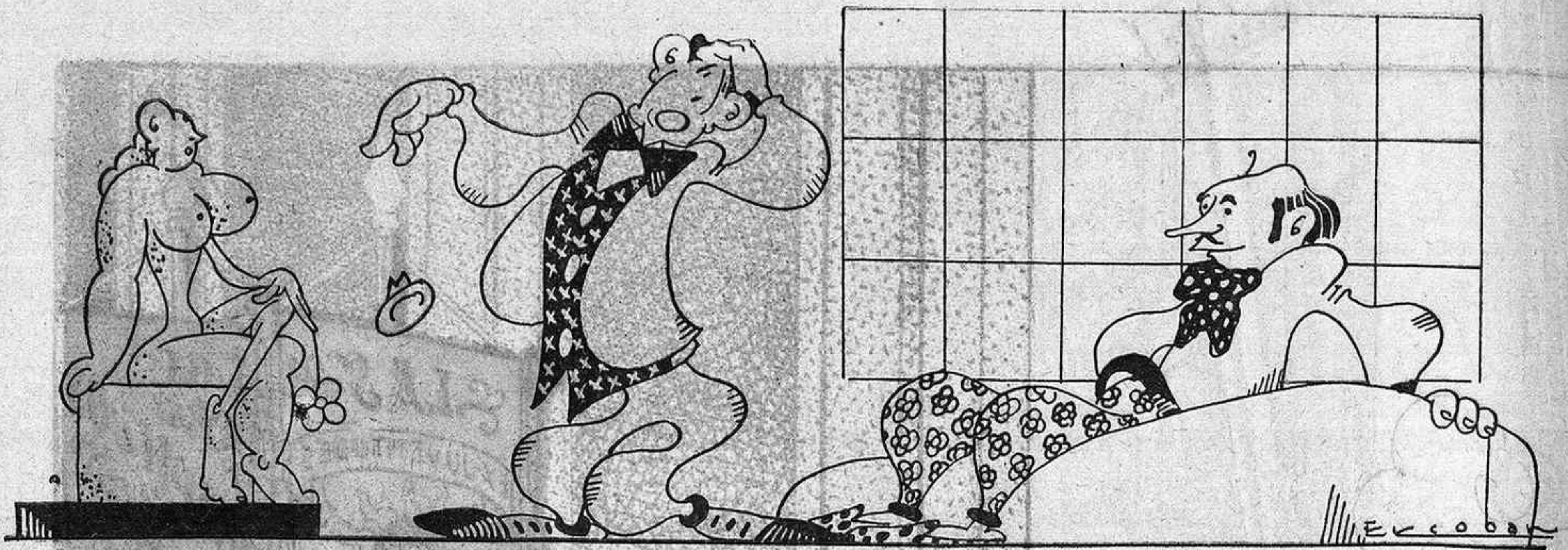
* * *

Per fi m'heu escoltat a les peticions pel gran miracle.

Ja saps que jo he estat sempre antiproporcionalista.

El B. U. C. i el «Joventut», cuistes del campionat de Rugby, s'ho van fer a palletes el diumenge, i el B. U. C., que anava en darrera posició, aconseguí vèncer el Joventut per 27 punts a zero.

La classificació no ha sofert variacions i queda el Joventut penúltim i cuista el B. U. C.

Queda provat, però, que en Rugby, l'esport mascle, «el Joventut» no ha pogut res al campionat català d'enguany, perquè fins el de la cua s'ha vist amb cor de fer-li fer un paperet d'estrassa.

Fets paradoxals de l'esport.

***

La pega mana a can Barcelona. Quan en Zabalo no fa aigües, les fa el mig centre, i quan el mig centre juga bé, fallen els davanters.

El diumenge que anaven a fer jugar l'equip campió, en Raich es va produir una ferida en una mà, i en Cabanes, per dol de família, tampoc no jugà.

Tothom estava amb l'ai al cor, però àdhuc jugant amb la desgràcia en contra, i amb un València que sabia el que es feia, el partit va guanyar-lo el Barcelona per refer-se del vuit a dos de Madrid.

El senyor Canons i el senyor Esteve van patir molt, però segueixen confiant.

***

L'Espanyol i el Barcelona competeixen en tot. Si l'un fa

bons resultats, l'altre s'espavila per vèncer-lo, així que tenen ocasió d'afrontar-se.

El Barcelona va encaixar vuit gols, a Madrid, i l'Espanyol, per no ésser menys i malgrat que també és equip de categoria, se'ls ha deixat fer, a Oviedo.

El futbol català segueix al mateix nivell pel que es refereix a l'Espanyol i al Barcelona.

***

Lepaige segueix en la magnífica forma que ve evidenciant de fa algun temps. El gran nedador que ja ha pres carta de naturalesa a casa nostra, és cada dia millor nedador i millor atleta, pletòric de facultats.

El passat diumenge aconseguí rebaixar el record dels 400 metres lliures talment com s'ho proposava.

Aviat tindrem en ell un nedador de veritable categoria internacional. Solament cal que segueixi curant-se esportivament com fins ara, puix que de mica en mica arriba tot.

***

El campionat de la segona categoria de futbol està prenent un caire d'intensitat dramàtica.

De deu participants, nou d'ells es troben classificats a vuit punts de mínim per onze el capdavanter. Manquen nou dates per a jugar i la competició es troba a la meitat.

Estem veient que l'arnica s'apujarà de preu, i que el Comitè de Competició no donarà l'abast a resoldre conflictes.

TIVOLI: Nell Guryr

«Nell Gwyn», sense la pretensió d'ésser una pel·lícula extraordinària, arriba a plaure per la bona realització que té i, per damunt de tot, per la gràcia amb què Anne Neagle interpreta el paper de l'amant de Carles II, dels Stuards.

L'alegria trencadissa d'Anne Neagle passa d'un cap a l'altre d'aquesta pel·lícula anglesa i fa un bon contrast amb els encarcaments oficials de la cort més cort del món.

Històricament, «Nell Gwyn» no té valor. Porta a l'escena una aventura galant de Carles II amb una actriu de l'època. Semblants aventures poden atribuir-se a qualsevol rei, car tots ells han paladejat les dolçors secretes de les actrius boniques de l'època.

«Nell Gwyn» té boniques fotografies i ens referma a la nostra opinió amb referència al gran esdevenidor de la cinematografia anglesa.

URQUINAONA: Maria Luisa de Austria

Es tracta d'un altre episodi històric. Aquest episodi, es podria resumir així: «L'amor de les princeses és sacrificat a les raons d'Estat». Què bé que sona la frase! Sona millor que la gran quantitat de marxes nupcials que entrabanquen la pel·lícula.

Amb referència al valor històric de «Maria Lluïsa d'Austria» hem de dir el que hem dit amb referència a «L'amistança de Carles II»: no té cap valor. Napoleó avorrit de la

... el gran miracle.

naval amb 300 carrosses, «500 tones de confetti», 30 milions de boles de neu i serpentina, i 400.000 vestits, amb un total de dos milions de pessetes?

Veritablement els qui a això s'oposen són gent que no té de la vida el concepte de fortitud que té el Pere Mata.

Aquest concepte de fortitud es resumeix en aquests mots. «S'haurà preocupat ningú que a Niça els hospitals siguin millors o pitjors que els de les altres ciutats del món. ¿Per què volen hospitals a Niça? ¿S'acudeix a ningú anar a morir a Niça els dies del carnaval? ¿Per què Barcelona no ha de competir amb Niça? ¿Què li falta a Barcelona? Atraccions; res més que atraccions i festes. I si els malalts es queixen que es facin la guitza. Per què no emmalaltien més aviat!»

D'això se'n diu saber escriure, i ésser home modern. ¿Que un pobre es mor de fred? ¿Què s'hi farà? ¿Que la gent no té treball? Festes! ¿Que l'Ajuntament té dèficit? Atraccions! El que ningú es preocupi pels qui es moren als hospitals —(a Barcelona en moren, a Niça suposem que també)— es un símptoma de modernitat, i d'ésser un gran home com el novel·lista potiner de tantes novel·les garroneres, col·laborador egregi de l'«A B C».

Fem, doncs, carnavals a tot cost! Deixem que els malalts es facin repicà! vinguen festes, amb carrosses, «confetti», serpentines, boles de neu, vestits d'època i un magnífic ball goiesc amb un teatre convertit en «Pradera de San Isidro».

L'estúpid segle XXè, podia ésser un babau ingenu perquè creia amb els infantívols: «liberté, égalité, fraternité», de la «tova» revolució francesa. Ara que el segle XIXè., si autènticament fos representat pels Peres Mates—autors de novel·les, per a nenes d'omelic a la vista— assegurem que passaria d'estúpid.

Quins bons temps!

Els passats dies els tallers dels fotògrafs de la ciu-

Redacció d'un periòdic d'Esquerra

Es podrà dir això? Com ho podrem dir?

tat es veien molt concorreguts. Els «empleats» municipals tenien el deure de fer-se retratar.

D'avui endavant els empleats municipals tindran carnet oficial de l'Alcaldia. Abans l'Associació d'Empleats del Municipi ja n'expedia un, però el d'ara serà més eficaç.

La fotografia que s'ha vist més concorreguda, o millor la que se n'ha emportat el 90 per cent de les fotografies obligades, ha estat una que hi ha al carrer de Fivaller, propietat, segons ens diuen, del senyor Pérez de Rosas, acreditadíssim fotògraf i radical eminent.

Es tracta d'una fotografia molt econòmica i sobretot d'una fotografia que podia fer el tamany dels retrats demanats. Sort que hom té!

Quins bons temps! Tot raja!

Les dues veritats!

Ara, ara podrem saber la veritat dels fets d'Astúries i Catalunya.

En la diu «El Caballero Audaz» en el seu llibre «Traidores a la Patria» (La verdad sobre Asturias y Cataluña); reportatge: «vibrante»; crítica «serena y patriótica»; i sever «juicio imparcial» d'aquest «siniestro alzamiento extremista».

Per sort hispànica, la veritat del «Caballero Audaz» ens il·luminarà per examinar els «horrosos de Asturias». L'acreditada ploma del perinclit autor de «La Venenosa», tant autènticament imparcial, ens mostrarà, a la llum del patriotisme, els horrosos fets d'Astúries i la «veritat», dels esdeveniments de Catalunya.

Molt s'ha dit sobre Astúries i Catalunya. Altra gent (amb altres veritats), haurien volgut escriure sobre els fets, però n'hi ha hagut que han purgat la gosadia fins amb l'etern silenci.

De la veritat dels uns i de la veritat dels altres, es veu que l'única veritat és la de «El Caballero Audaz», i suposem que deu ésser per això que és l'única que es pot divulgar.

Naturalment que ningú més responsable i de més solvència que «El Caballero Audaz» per a dir veritats i per a poder fer creure que té la ploma —la seva gran ploma— al servei del poble (ell diu: «Al servicio del pueblo»).

Aquest «Caballero» fa molts anys que serveix al poble: primer l'adelitava, dirigint-se preferentment a la fracció de poble enamorat de les grans ensenyances experimentals que es podien trobar tant en els seus llibres (els de «El Caballero Audaz»), com en els de l'Alvaro Retana. Els qui el volien desacreditar deien que la literatura de «El Caballero Audaz» era «literatura sifilítica». Quines males llengües! Ja fa uns anys que «El Caballero Audaz» serveix i adelita el poble d'una fàisó encara més especial. Producte d'aquests seus darrers «servei» i adelitament és aquest llibre: «Traidores a la Patria», tan digne del seu autor, tan en consonància amb el panflets contra Blasco Ibáñez i el panegíric, diguem a favor, de Don Joan d'Espanya.

Ningú no hauria pogut creure que fos «El Caballero Audaz» el portantveu de les veritats de la República. Però és així. I ens n'hem d'acorchar.

Que les veritats de «El Caballero Audaz» s'obrin pas, doncs, i que sigui d'aquest «Caballero» la gran i prestigiosa ploma amb 'excessiva de divulgar-les oficialment.

Final d'un conte d'infants

—«I com va acabar allò?» —pregunten els nois a l'avi—. «Amb un cop de força? Amb un petó com el de les pel·lícules, que equival a dir acabar per consumpció?»

—«Va acabar malament. Els qui han menjat del Ritz, dormit en sales, la decoració de les quals costa un milió de pessetes, i tingut a les seves ordres un eixam de noies maques, més o menys mecanògrafes, estan disposats a tots els sacrificis...»

—«Per a la Pàtria?»
—«Per a tornar-hi. El que vol dir que aquests no dormen i estan a l'aguait per donar el seu cop.»

—«Avi, el conte fa molta por!» —exclama un dels nois.

—«Sí, fill meu!» —exclama l'avi—. «Els resultats de les traïcions es paguen. Com es paguen els desenerts en la conducció dels pobles.»

—«El final d'aquest conte, es dolent, fillets meus! Què hi farem? Què hi podem fer?»

—«Cal esperar i estar a punt!»

GLOSSARI

Els nous rics de la cultura

L'incommensurable Comte de Kèyserling, del qual hem tingut l'honor d'ocupar-nos una altra vegada, ha fet declaracions sobre la seva darrera estada a Catalunya. Ens ha pres el pols i ens ha tirat la planeta. «Catalunya —ha dit— té un gran esdevenidor cultural. No crec, però, en el seu destí polític.»

Si que estem ben apanyats! Encara que el gegantí filòsof bàltic hagi tocat, com qui diu, la llaga; no podem ni hem de resignar-nos a la seva profecia. Si fóssim, només, que un poble culte ens tocària únicament el paper de fatxenda o de trobador. Com a màxim, el de setciències. No podem conformar-nos-hi. Cultura sense poder és com un arbre que només dona fulla i flor.

Ben mirat, ens manquen savis autèntics i ens sobren Mestres Tites, que són com una mena d'olles buides i molt ben envernissades. Amb el truc de la «cultura» ens encolomen cada rave!

La primera, gairebé única, preocupació dels intel·lectualistes que abasseguen la crítica dels periòdics, i que es posen al davant dels rengles i puguen de puntes, per tal de fer-se veure, és la de menysprear el poble —l'autèntica aristocràcia nostra— i d'empescar-se un senyoriu de sastre i de perruquer.

Qualsevol savi d'Ateneu que per tal d'assistir a un acte selecte hagi hagut de llogar un smòking a casa d'un «penja i despenja», es creu obligat a imposar aquesta peça com a signe de distinció, i a oblidar que els cambrers portaven frac. Hom considerarà, així, com a producció senyoriuola la de personatges abillats amb bona roba, que fumen la darrera herba aromàtica de moda i beuen el «cock-tail» de nom més estrafalari. Obliden que el veritable senyoriu no rau en el vestit ni en la manera, sinó en els sentiments i en la conducta.

Diuen, per exemple: —Al teatre català falten senyors! No és al teatre on manquen, sinó a la vida pública. Els «senyors», ara com ara, només han servit per a la farsa i el sàinet. La veritable obra de «senyors» que s'ha escrit en català, és «El Castell dels Tres Dragons».

Tot això ve a to amb una escopinada llançada des de les planes del diari «L'Instant» al nom altíssim d'Ignasi Iglèsies per un mamadits que es signa I. A.

En parlar de la necessitat que es facin comèdies catalanes de saló, el mec de referència no té escrúpol

d'estampar les següents paraules, indignes sempre, però ofensives, ara com ara, al poble de Catalunya:

«...I reconec també que el que fa més nosa al teatre català actual és el ruralisme que portem penjat des del temps dels humils.

—De quins humils?

—Dels humils d'Ignasi Iglèsies, Déu l'hagi perdonat!...»

Es clar que I. A. no ha vist ni ha llegit cap obra de l'Iglèsies, el dramaturg que es dalia per a aixecar el nivell cultural del poble, però amb això. I. A. fa oposicions al cobejat «senyoriu», fent abans el paper de lacai-joglar.

Què li direm? Si un mínim de cultura, de «senyoriu», no ens ho privés, completariem les inicials I. A. amb els sengles adjectius que ens vénen al pensament. Deixem-ho córrer. Ja té prou pena amb què la seva signatura. I. A. sigui l'expressió perfectament onomatopèica d'un bram d'ase.

PANICAL

El Debate: Ara, sí que anirem bé! Visca la llibertat de premsa!!

TELÓ ENLAIRE

NOTES I COMENTARIS

No res de nou pels escenaris.

* * *

Una nit de les passades, es troben en el cinema dos autors dramàtics.

—«Donant preferència a l'art enemic?» —pregunta a l'altre un dels autors.

—«Passant la nit millor del que la passaria en qualsevol de les sales d'espectacles teatrals que hi ha a Barcelona. Entre dos mals, el mal menor.»

* * *

Un crític de teatre ens ha mostrat el seu carnet. I en copiem:

—«Què feixuc és fer de crític! Fas vint elogis a un autor: aquest no es creu ni amb el deure de donar-te les gràcies. Li fas un retret: aleshores et vol trencar el cap, et vol matar, t'amenassa amb una bastonada.»

Nota del crític posada en el mateix carnet: «Això de les amenaces de bastonada a mi m'ha fet sempre molta gràcia. Naturalment que en puc rebre alguna, però l'amenaçant oblida que també la puc tornar. Es tant trencadissa la closca de l'amenaçat com la del qui amenaça.»

* * *

Del mateix carnet del crític:

Qui no s'aconsola és per què no vol. Fas un retret a un autor: aquest l'atribueix a l'enveja que li tons pels guanys que fa amb les seves obres: —«No haver pogut escriure: «Hamlet» o l'«Otel·lo». Que un autor hagi guanyat pessetes no em fa fred ni calor. Són tants els autors que n'han guanyades! I fins gent que no són autors: l'afer és saber mercadejar.»

* * *

Del mateix carnet del crític:

Què passa amb l'art? Els mercaders han assaltat l'Olimp i hi han implantat la seva dictadura.

Prudenci Bertrana, en un dels darrers apats d'homenatge, va fer una frase justa: «El teatre ja no es res més que qüestió d'empresari i d'administració de rotatiu.»

* * *

Del mateix carnet del crític:

Teatre català subvencionat, que has fet del teu comitè de lectura?

Per semblants resultats negatius Ajuntament i Generalitat s'han hagut de despendre de 80.000 pessetes?

Comerç! Comerç! Comerç! Però el comerç s'ha de fer a risc propi, no amb els diners dels altres.

* * *

La benemèrita publicació «El Nostre Teatre» fa preparatius per commemorar el seu aniversari. I la idea que té de commemoració és una gran idea. Fer representar en un teatre barceloní l'obra que tingui més vots entre les 24 que haurà publicat «El Nostre Teatre».

Nosaltres volem dir des d'ara, i públicament el títol de l'obra que votarem: «Capitel·lo» de l'Agustí Esclasans.

* * *

El número vinent de «El Nostre Teatre» publicarà «L'Ombra», del fort dramaturg Ambrosi Carrion.

Ja està bé! El nom d'Ambrosi Carrion és sempre una garantia davant d'una obra. «El Nostre Teatre» sap fer un bon treball de balança. Quan veu que davalla, es torna aixecar.

* * *

Ha debutat al Còmic Perlita Greco.

Els qui escriuen teatre emparats per la boniquesa i la gràcia d'una dona, estan de sort. Perlita Greco és un bon escut, salva moltes coses.

Perlita Greco s'ha fet aplaudir molt en «Los Maridos de Lidia».

* * *

A Novetats segueixen fent ballar els del «Savoy» davant d'una sala buida.

Hi ha gent que es diu llesta en coses de teatre?

La simpatia de la Gàmez no s'ha pogut fer servir per altra cosa que per a omplir la carcassa buida i seca d'«El Baile del

Savoy»? Menys mal quan intervé a l'espectacle el Clarel ballari, no el Clarel actor.

* * *

Veiem amb desplaença com les planes del diaris catalans, omplen la seva secció de teatres, amb noves del que prepara el senyor Carreño, el senyor Lepina, i dels èxits del mestre Alonso.

Allò que deia en Bertrana. I ho repetim nosaltres: «afers d'administració».

* * *

L'or i el vori que algú pensava treure de l'«Oro y Marfil» que fan a Romea es va convertint en coure i cel·luloide.

Vejam si, a darrera hora, resultarà que donava més diners «La Plaça de Sant Joan»?

* * *

En el «Teatre Stúdiu» s'hi ha presentat la companyia francesa que dirigeix M. Pons-Desalberes. Es jugà l'obra de Roger-Ferdinand: «Chotard et Cie.»

L'obra de Roger-Ferdinand no és pas gaire res: teatre de segona categoria. Però serveix per a demostrar-nos la diferència que mitjança entre el teatre comercial francès —fi, ben parlat, enginyós, amb originalitat i gràcia—, i el teatre comercial català —teatre pengim-penjam, escrit amb català de rosegons, esqueixos de qualsevol altre teatre.

* * *

Avui Víctor Mora i Rafael Martínez Valls, estrenen al Nou «Fray Jerónimo».

Els desitgem un èxit. I felicitem Marc Redondo i Vicens Simó per haver-se determinat a cantar una obra d'autors de casa.

Víctor Mora i Rafael Martínez Valls valen més que molts autors madrilenys que s'emporten el diner dels catalans.

Consti que indugudament. Per això en protestem!

* * *

Arreu es van formant companyies «cooperatives».

L'ESQUELLA ha parlat de la necessitat de fer-ho entre autors, actors i escenògrafs catalans.

Serà possible?

* * *

Companyia de Roser Coscolla.

Roser Coscolla fa companyia.

Hem cregut sempre que Roser Coscolla era una excepció entre les actrius del teatre català. Sabrà fer el teatre que li correspon?

Avui, que no tenim teatre català, o que en tenim el menys possible, Roser Coscolla podria ésser l'actriu que fes el que no ha sabut fer qui estava obligat a fer-ho: teatre català.

Roser Coscolla té facultats per a ésser l'actriu que cal a la nostra escena en aquests precisos moments.

Veus? Ja t'ho deia, que si seguies llegint el «Ya» acabaries convertit en «tragaboles».

ESQUELLOTS

La segona república ha celebrat l'aniversari de la primera —11 de febrer— amb una ganyota mig grotesca, mig tràgica. Les presons curulles de republicans, sentències a dojo, estat de guerra permanent, les lleis constitucionals de corcoll, els monàrquics i reaccionaris de tota mena gallejant, Estatut de Premsa a la vista... Com hi ha Déu, quin aniversari!

* * *

Els homes de la primera república —Salmerón, Figueres, Pi i Margall, posem-hi també Castelar— pecaren per il·lusos i cànids no pas per vils ni traidors. Que consti!

* * *

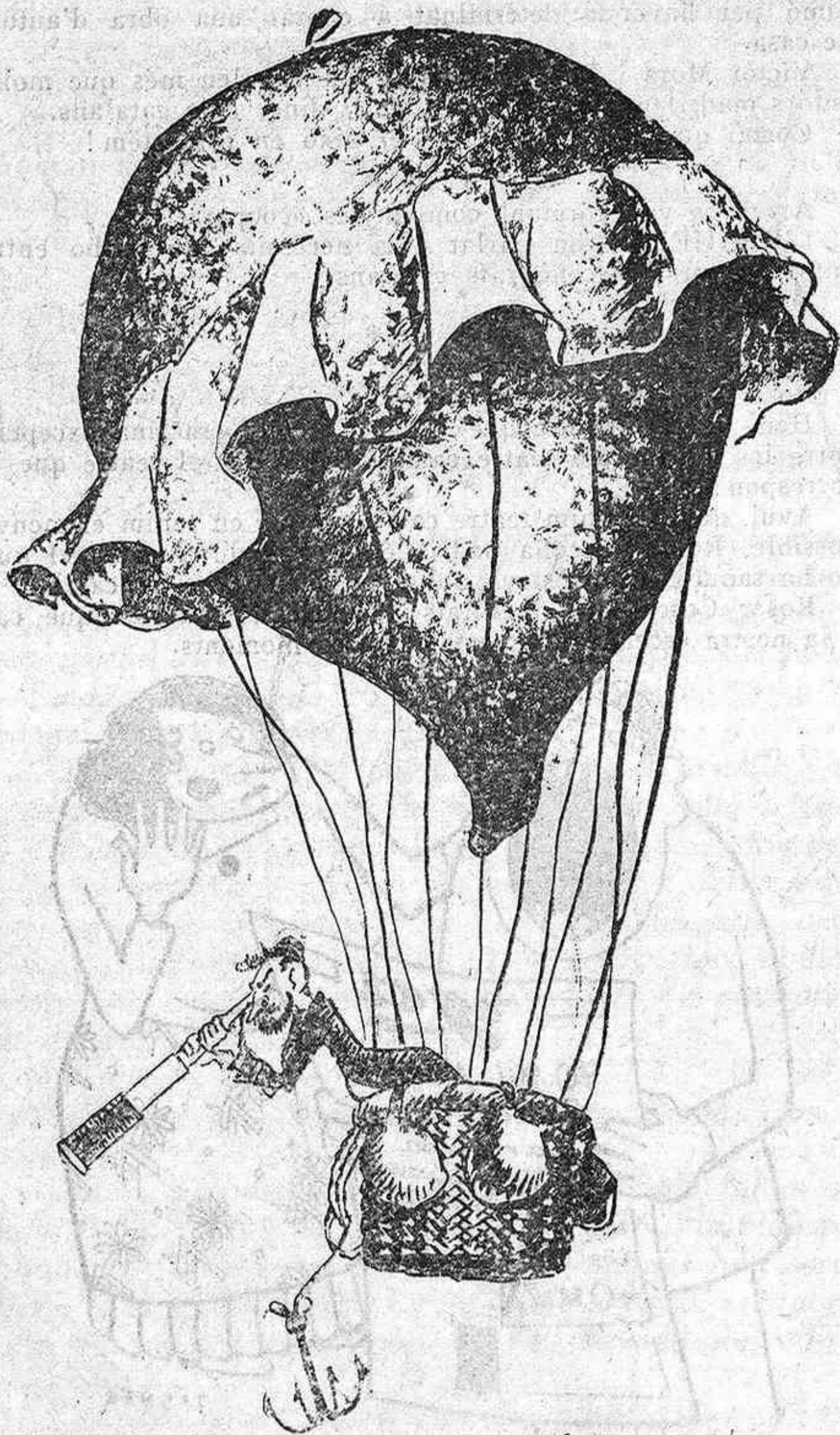
Uns caçadors han regalat un llop al senyor Lerroux i aquest l'ha acceptat. —No vindrà d'un, deu haver pensat.

* * *

Francesc Cambó torna a fer rodar la caixa dels trons del catalanisme, que tenia un bon xic rovellada. Cal creure amb la sinceritat del líder de la «Lliga?» Reviva el seu emmesteit entusiasme patriòtic per amor a Catalunya o bé per prendre posicions contra la competència de la Ceda?

* * *

Després de Gil Robles, ha vingut Albiñana i aviat ens

La Llei de Premsa.

Que trista fóra la vida del periodista: saber-ho tot, i no poder dir res.

visitaran Royo Villanova, Cid, Martínez de Velasco i alguna altra patum per l'estil. Com a ambaixadors del Carnestoltes, benvinguts siguin!

* * *

Ha estat molt comentat el robatori de què ha estat víctima el senyor Ventosa i Calvell. Corren veus que es tracta d'una venjança per la seva darrera interpellació a les Corts de Madrid.

* * *

Com saben els nostres llegidors ha estat assassinat el butxí. Concretem: l'executor de la justícia.

* * *

Al senyor Joanet, li diuen de pertot arreu que fa nosa, i el senyor Joanet no es dona per entès i segueix sacrificant-se. Un frustrat marquesat de la Bombilla bé val una canongia de re... publicana ordre.

* * *

Han començat les obres d'enderroc de la caserna de les Drassanes. Aquesta satisfacció ciutadana ens ha costat tretze milions de pessetes. A aquest preu podrien haver comprat tots els palaus dels aristòcrates, que ara estan en venda, com si aquesta ombra de república que tenim els hagués arruïnats.

* * *

Molt bé que les Drassanes vagin a terra, car Barcelona es veurà lliure d'aquest pegot indecent que l'enlletgia als ulls dels forasters que feien la seva entrada per Port. Però, i Montjuïc?

No ens atrevim a demanar-ho gaire, entre altres raons, perquè, quan era l'hora propícia, no se'n van preocupar gens ni el Govern autènticament republicà de Madrid ni la Generalitat de Catalunya. L'ESQUELLA DE LA TORRATXA va acomplir el seu deure. Que consti!

* * *

Ha sorprès a molts que hom destinés a casernes de la guàrdia d'assalt edificis de la Plaça d'Espanya, que havien estat habilitats per a escoles, i el palau del Parlament de Catalunya. No hi ha motiu per a l'estranyesa. No havíem quedat que el Govern Central reformaria el sistema d'ensenyament?

* * *

Hi ha coses que guanyen amb la distància. Hi ha certes coses d'ara que fan bona la Dictadura. Bona, en la comparació. Hem d'agrair, però, el gest generós i benèvol dels qui volen fer-nos menys vells en recular dotze anys la nostra vida. Al capdavall, unes mateixes causes produeixen els mateixos efectes.

* * *

El senyor Gil Robles, escolà dels jesuïtes i cabdill de l'anti-república, ve a la conquesta de Catalunya amb una cirera a l'orella i amb un mussol quec per oracle. Li recomanem que no perdi el temps. Hi deixarà plomes i ungles.

Si com a bon catòlic sap que les portes de l'infern no prevaldran contra l'Església, es convencerà que ni ell ni ningú podran res contra Catalunya.

Som prou forts per a riure'ns de la virolla, del mort i de qui el vetlla i, com sempre, estem disposats a donar disgustos i maldecaps a dojo.

* * *

Un radical endurit en tota mena de bregues... radicals, un tal Roure, a bastament conegut, va proposar de posar el nom del caudillo a un carrer de Barcelona. No hi tenim res a dir. Adhuc tenim triat el carrer. I la cosa es podria fer sense necessitat de canviar el nom.

* * *

Si les sabates us «riuen»
i les voleu fer arranjar,
no cal pas pensar-s'hi gaire:
cap a «EL METGE DEL CALÇAT»
(Clarís, 32.)

HERNIA

Los aparatos contentivos más perfectos (pds.) Cómodos, seguros, ligeros. Permiten los deportes y los más rudos trabajos. Adoptados por eminentes médicos. Con su aplicación desaparecen las hernias más grandes y rebeldes. El único tratamiento curativo científico, premiado. Centenares de testimonios de curación a disposición de Vd. Las máximas garantías y los precios más asequibles. solo en ORTOPEDIA NOTTON. Folletos gratis. Consulta gratuita de 10 a 1 y de 4 a 8 Ronda de la Universidad, número 7, 1.º - Teléfono 10955 - BARCELONA.

LA REGLA

PERLAS "FEMI"

SUSPESA,
Torna rapidament
i sense perill amb
Marvellós producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

No accepteu imitacions que aprofiten la fama d'aquest cèlebre producte

BOXA

Campionat del Món

DIUMENGE 17 FEBRER, TARDE

Gironès - Miller

Plaça de Braus Monumental

ENTRADES I LOCALITATS

NOTA DE PREUS

Ring 1. ^a i 2. ^a fila.	80.00 Pessetes
» 3. ^a i 4. ^a »	60.00 »
» 5. ^a i 6. ^a »	50.00 »
» 7. ^a i 8. ^a »	40.00 »
» 9. ^a i 10 »	30.00 »
» 11 i 12 »	25.00 »
» 13 a 15 »	20.00 »
» 16 a 18 »	18.00 »
» 19 a 22 »	15.00 »
Terradet del «Toril».	15.00 »
Barreres.	15.00 »
Contrabarreres	14.00 »
«Tendidos».	9.00 »
Davantera Grada.	9.00 »
Grades.	7.00 »
Davantera «Andanada»	7.00 »
«Andanada»	5.00 »

Es venen localitats, tots els dies d'11 del matí fins a les 9 del vespre, a les taquilles oficials del Teatre Olímpia, i als Centres de Localitats.

TAPES ESQUELLA 1934

RELLIGAT I TAPES
DAURADES

Pessetes 8'50

TEATRE COMIC

Gran Companyia de Revistes

¡¡EXIT!! ¡¡EXIT!!

LOS MARIDOS DE LIDIA

Per PERLITA GRECO

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?

Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CINE TALIA

SOLA CON SU AMOR

en espanyol, per Silvia Sidney

EL PARAISO DEL AMOR

per May Boland

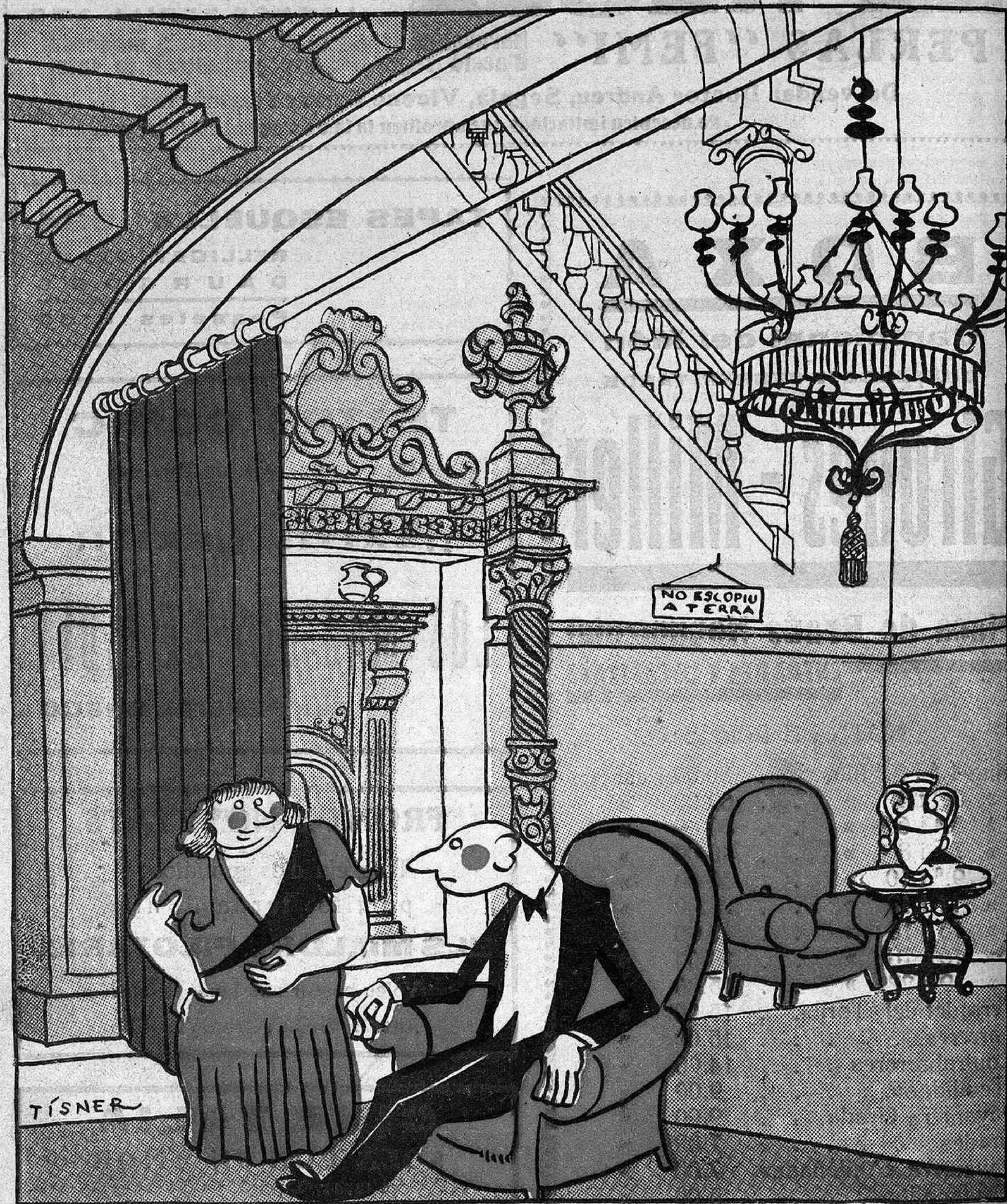
LA HORDA MALDITA

per Buster Grabbe

REVISTA I DIBUIXOS

PERTANY A LA BIBLIOTECA
DE
L'ATENEU BARCELONÉS

Republicans nous de trinca.

Si era el 14 d'abril quan van proclamar la República, per què hem de commemorar-la l'11 de febrer?